

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

FRANCISCI|| XAVERII EPISTOLA-||RVM LIBRI|| QVATVOR||

Francisco <de Javier>

Mogvntiæ, 1600

VD16 J 197

P. Ignatio Præposito Generali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43721

statim huc ad Trauancoridis Neophytos excolendos aduoles. In pagis singulas scholas Christianę disciplinę instituas censeo: ex itinere Macuchum oppidum, quod in Comorino Promontorio situm est, baptismo abluas. Id à me oppidani sæpius summis precibus contenderunt: verum mihi per occupationes ad eos nunquam licuit accedere.

Læto atque hilari animo te esse iubeo; optatissimos ex Lusitania nuntios, ac litteras accepimus. Rex ipse ad me scripsit, duos nobis socios subsidio venire, Nicolaum Lancelotum, & Antonium Criminales, Italum vtrumque. Vtriusque virtuti præclarum dat testimonium. Mihi quidem neuter eorum notus est, neque enim ex numero sunt eorum, quos discedens reliqueram in Lusitania. DEVS pro sua benignitate in Indiam illos perducatur incolumes. Afferuntur etiam litterę, quibus tibi potestas fit Sacerdotij suscipiendi. Faxit DEVS, vt ea res & ad suum honorem, & ad animorum salutem referatur. Vale.

*P. Ignatio Loiola Præp. Gener. Societ. IESV
Romam, Epist. X.*

Gratia, & caritas Christi D. N. &c.

CVM omnibus Collegij S. Fidei studiosis, tum vero Prætori qui studio vincit omnes, vt morem geras, te oro, atque obtestor

stor per DEVM; nimirum vt si fieri potest, mittas aliquando ad nos illa, quæ tibi mandarunt: Diplomata, inquam, quæ te à Pontifice Max. curare voluerunt, vt aræ maximæ huius collegij facultas detur vnius animæ expurgatorio liberandæ, quoties ad eam sacrum fiat pro mortuo, cum ea conditione, quam ab hinc biennio ad te scripsi, Prætoris nomine. cætera item expectamus, de quibus tum eiusdem iussu ad te litteras dedi.

Socij neque audiendis confessionibus, neque concionibus habendis, neque cæteris Societatis muneribus obeundis idonei post legitimam meditationum exercitacionem, & menses aliquot in humilibus, abiectisque ministeriis exactos, magno vsui essent hisce in locis, si corporis robore pariter & animi virtute pollerēt. Nam in his Ethnicorum terris doctrina minime est necessaria. Sat est, non esse plane rudem litterarum, vt pueris atque idiotis solemnes precationes tradere, oppidaque, & vicos obeundo, infantes modo natos baptizare norint. Horum quippe multi pereunt sine baptismo, quod tam multis, tamque disiunctis inter se locis adesse nequeamus in tempore. Proinde ex istiusmodi hominibus parum istic appositis ad Societatem, quos videris aptos ad circueunda hæc loca infantes baptizando, &

Cate-

Catechismum tradendo idio:is, huc ad nos mittito. hic enim egregie operam locabunt suam. Hos ego magnis corporis viribus & patientes laboris esse volo: quoniam hæc terra laboriosissima est, tum propter maximos calores, tum vero propter salubrium aquarum inopiam, alimentorumque tenuitatem. Alimenta quippe sunt oriza, piscis, & lac, præterea nihil. non panis hic est, non vinum, non cætera quibus isthic abundatis. Adolescentes igitur ac sanos non imbecillos ac vetulos desidero, vt assiduum baptizandi, docendi, circumcurfandi laborem perferant; cum præsertim sæpe non modo recentes baptizari infantes, sed etiam Christianos ab Ethnicorum furore, ac rabie prohiberi oporteat. Nonnunquam etiam singulari Dei beneficio eiusdem causa capitis discrimen est subeundum, quod salua caritate vitari non potest. Sed meminisse debent nos natos esse mortales: nihil autem optabilius Christiano quam mortem oppetere pro Christo. Quamobrem oportet eosdem animi robore, ac diuina virtute septos esse. Et quoniam ego eiusmodi roboris ac virtutis expers in ea loca proficiscor, vbi vel maxime indigeam cœlesti ope; te per Deum eiusdemque cultum obtestor, vt in tuis sacrificiis mei nominatim ipse recorderis; meque insuper vniuersæ societatis precibus muni-

*Martyrij oc
asio.*

Humilitas.

muniendum sedulo cures. Sic enim mihi persuadeo, tua ac societatis deprecatione multis magnisque periculis esse me diuinitus ereptum. Hæc cõ ad te scribo, vt intelligas cuiusmodi viris opus sit. Veruntamen si quos videris viribus quidem ad ea, quæ dixi incõmoda sustinenda satis præditos, cæterum ad vitæ pericula adeunda parum alacres ac paratos, mittas tamen velim. Neque enim desunt regiones, vbi sine capitis periculo, operam dent rei Christianæ. Ac memento ad venandos hosce Ethnicos, haudquaquam opus esse multis literis. Nimirum istiusmodi hominibus, vbi aliquot annos erunt in his locis versati, satis virium, atque animorum ad maiora opera addetur diuinitus. Aptos quoque confessionibus excipiendis, tradendisq; exercitiis spiritualibus, etsi maiori labori ferendo nõ sint, mittas licebit. Hi enim aut Goæ, aut Cocini habitabunt, quibus in ciuitatibus, & magnopere iuuare poterunt rem Christianam, & ipsi omnium rerum, itẽ vt in Lusitania habebũt copiam. Etenim (vt illę vrbes Lusitanorum familiis frequentantur) imbecillitatis, morborumque subsidia vtique non deerunt. Est enim vtrobique & medicorum, & medicamentorum satis. At cæteris in locis, quæ Lusitani non incolunt, cuiusmodi sunt ea, quæ nos in præsentia peragramus, egrotantium auxilia sup-

E petunt

petunt nulla. In vtraque earum ciuitatum, quas modo dixi, ciuibus exercitiorum spiritualium vsu excolendis præclare opera nauari potest.

Ab hinc quadriennio soluimus ex Lusitania, ex quo tempore vnam omnino abs te epistolam ab Vrbe, à Patre Simone è Lusitania duas accepi. Valde aueo mi Pater, de te cæterisque sociis quotannis aliquid cognoscere. Non dubito quin singulis annis des aliquid ad me literarum, sicut ego ad te dare soleo. Sed vereor, ne vtrisque intercidentibus epistolis, sicuti ego tuas, ita tu vicissim desideres meas. Duo è Societate hoc anno veniebant in Indiam, sed naus qua vehebantur, nondum tenuit Goam. Vtrum in Lusitaniam reuerterit, an Mozambici (in qua insula naues Lusitanæ hybernare solent) hibernauerit, nescio.

Peruelim scire, vtrum vetus ille amicus noster mula vehatur. Nam si etiamnum vehitur, similiter vt cum hominem isthic reliqui, magnam eius imbecillitatem esse oportet, qui tot medicis, ac medicamentis nondum perficere potuerit, vt pedibus ingrediatur suis. Noui ad te quod scribam, nihil habeo, nisi vt huc ad nos mittas quamplurimos, quando hic est tanta operariorum penuria. DEVM oro, vt si nunquam posthac nos inter nos in hac vita visuri sumus, certe in beata illa

tailla cum maiore, quam hic est, quiete re-
uisamus. VI. Kalendas Februarias Anni M.
D.XLV. Cocini.

*P. Francisco Mansilla, in Promontorium
Comor. Epist. XI.*

Gratia & caritas Christi, D. N. &c.

EGO vero libentius coram, quàm per li-
teras tecum, frater carissime, agerem,
quemadmodum te isthic DEO, & Neophy-
tis operam dare velim. Atque hoc eo scribo,
quod DEVS quid me factururus sit nescio.
Utinam nobis ipse pro sua benignitate ostē-
dat, quid sui consilij sit, ac voluntatis; vt
quoniam nos ad nutum voluntatemq; su-
am semper paratos esse iubet, ad eam simul
atq; apparuerit nos totos impigre cōforme-
mus. Nimirū in hac vita tanquam aduenas &
peregrinos esse nos oportet, atque in omnes
partes, quocunque ille vocauerit, paratos
atque expeditos. Exploratum habeo in Ma-
crazia magnam esse populorum erga Euan-
gelium propensionem. Sacerdotum opera-
riorumque penuriam obstare, quo minus
omnes fere ad CHRISTI ouile aggregen-
tur. Nondum constitui quid optimum factu
sit. Si forte hanc mihi DEVS mentē iniecerit,
vt ego ipse eo me conferam, Comorinenses
Neophytos tuæ commendo fidei. Simul te
moneo, ne pagos omnes continenter obire,

E 2 bapti-